

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 68.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewitz-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

Az ellenzék egyesülése

körül folyik újra a szóvita Egyesülnek-e vagy nem egyesülnek? E kérdésen rágódik újra napok óta a — munkapárti sajtó. Mert csakis a munkapártot izgatja a kérdés, maga az ellenzék nem is beszél róla. A munkapárt mindennap megállapítja, hogy az ellenzék nem tud egyesülni, ezen aztán vég nélkül kéjeleg és gunyolódik.

Mintha bizony az ellenzék olyan nagyon akarna avagy egyáltalán akarna egyesülni! Komoly ellenzéki politikus komolyan nem is gondol erre. Mert nem lehet gondolni. Mert az egyesülés elvek feladásával járna, ezt pedig egyik ellenzéki párt se kívánja a másiktól.

Elvégre is az ellenzéki politikusok nem óhajtanak olyan monstrumot, mint a mostani munkapárt, ahol olyan könnyen, mondjuk úgy, hogy az elvekkel való cinikus nemtörődéssel férnek meg egymás kebelén a legélesebb ellentétben levő elvek vallói. Liberálisok, klerikálisok, demokratik és feudálisok, merkantilisták és agráristák, meg az isten tudja hányféle elvet vallók szoronganak egymás mellett a munkapártban. Az igaz, hogy egy közös elvök mégis van: a hatalomhoz való görcsös ragaszkodás s az ebben való osztokodás révén önző érdekeik kielégítése.

Az ellenzék egyes pártjait körvonalozott s becsületesen vallott elvek választják el egymástól. Hogy egyesülni nem akarnak, ez csak azt mutatja, hogy egyik sem akar engedni saját elveiből. Ez aztán nem gunyolni való, hanem éppen ez az egyedül helyes magatartás, ez az egyedül becsületes politika.

Az ellenzéki pártok programjai valóban annyira eltérők, sok részben ellentétesek, hogy e pártok egyesülése valóban — lehetetlen. A 48-asok és a 67-esek közjogi pontjai össze nem egyeztethetők. Más részben talán igen, de abban már semmiképpen sem, mely egyfelől a personál uniót követeli, másfelől meg az Ausztriával való mostani közösséget továbbra is változatlanul akarja fenntartani.

Ha a függetlenségi párt nem engedhet a personál unió követeléséből, a 67-es pártokat se lehet arra kényszeríteni, hogy a közösségre nézve vallott elvöket egyik napról a másikra megváltoztassák.

Az idő mindent megérlel és mindent megértet. Idővel mindenki rá fog jönni ebben az országban, hogy mai közjogi kapcsolatunkban van ennek a nemzetnek minden szerencsétlensége.

Ma még sokan tudnak bizni abban, a miben pedig nem lehet, hogy e közösség mellett is boldo-

gulhatunk. Az elmúlt négyszáz esztendő se volt még sok embernek elég arra, hogy mindent tisztán lásson.

Am kövesse mindenki e téren is azt a hitet, melyet legjobbnak tart.

Ha jóhiszeműség vezet akármelyik pártot is vallott elveiben, annak a pártnak az álláspontját tisztelni lehet, mert az alapja csak a — *tiszteség*.

A mai ellenzéki pártoknak további egyesülés nélkül is van közös lényeges elvi alapjuk és közös programjuk is. Elvi alapjuk ép-

pen a — tisztesség s közös programjuk a tisztességnek érvényre juttatása. Ezen az alapon s ebben a programban már is egyek. Ez éppen elég is. Ezen az alapon s ezzel a céllal felvehetik a harcot a mai kormány ellen éppen olyan erővel, mintha az egymás melletti pártkeretek ledöntésével egy párttá egyesülnének.

Nem szükséges egyesülniök, elég ha szövöztek. Így is egy nagy párt ez. A tisztességesek pártja a másik párttal, a — Lukács László pártjával szemben! kp.

A szerencsétlen véget ért Iritzékét eltemették.

Óriási részvét nyilvánult meg irántuk.

Két koporsó az udvaron. — Egy árva fucska siratta. — Két anya. — A temetés. — Újabb részletek a családi drámáról. — A borzalmas éj. — bucsu a gyermekektől.

Iritzék már hetekkel ezelőtt készüldtek az öngyilkosságra.

Ma délután két órakor indult utolsó útjára az a két szerencsétlen ember, akiknek véres drámája izgalomban tartja még ma is Makó város közönségét. A mai temetés iránt Makó város közönsége részéről a legnagyobb érdeklődés és részvét nyilvánult meg. Ezek kísérték utolsó újokra szegény szerencsétlen Iritzékét, kik, odalenn a mélységes sötét sirban pihennek s alusszák békességes álmukat, míg három szerencsétlen árvájuk, sok álmatlan éjszakán fognak töprengeni szerencsétlen szülőik tragikus sorsuk felett. A temetésről, valamint a rettenetes családi dráma újabb részletei öi tudósításunk következik:

Óriási volt a részvét.

Ezrekre menő tömeg jelent ma meg a szerencsétlen véget ért Iritz pár végtisztességételen. Az ósziote részvét igazán szebben nem is nyilvánulhatott volna e szerencsétlen emberek iránt, mint mai temetésükön, mikor annyi ezer ember szeméből gyász könnyűt sajtolt Iritzék tragikus sorsuk. A temetésen megjelentek könnyes

szemekkel, sohajuk között beszéltek egymásnak a rettenetes családi dráma egyes részleteit s kivétel nélkül s-jaálkoztak szomorú sorsukon. Iritzék nagyon kedves, jószívű emberek voltak s így nem csoda, ha annyi sok szánójuk volt. Megkapó volt, hogy a pusztakereszturiai, ahova Iritzné való, több mint háromezreszen eljöttek Iritzék temetésére.

Két koporsó az udvaron.

Ugy fél három tájban kihozták a két egyszerű gyalulatlan deszkából készült koporsót, melyben a szerencsétlenek feküdtek. Egyszerű fekete gyászleppel borították le a koporsókat az izraelita Szentegylet emberei. A szivekbe markolt a szomorú látvány. Két szűk koporsóba, mennyi tragédia! Két emberélet véresen szomorú története s három árva kétségbe-ejtő sorsa . . .

Egy árva fucska . . .

A két koporsó mögött zokogott a szerencsétlen véget ért Iritzék egyetlen 10 éves fiúcskájú, a László. Vele zokogott a közönség gyöngébb szívű része. A szegény árva

fiúcska szülőit siratta, a közönség pedig a szegény fiúcskát, aki oly borzalmas körülmények között jutott oly végtelenül szomorú árva sorsra. A másik két kis leánykát, a hároméves Boriskát és a másfél éves Irénkét a rokonokhoz vitték. Csöndesen játszottak, míg apjukat anyjukat temették.

Két anya.

A mai szomorú temetése a részvét óriási módon nyilvánult meg a két szerencsétlen áldozat meg életben levő édesanyja iránt, azaz, hogy csak az egyik, özv. König Benjáminné, az Iritzné édesanyja iránt, aki végigjárta az anyai szenvedések káiváriáját, midőn aggkora és betegeskedése dacára, megszűti utat megtett, hogy megjelenjen szeretettel végtisztességén. A másik anya, Iritz Izsó Makón lakó édesanyja nem jött el fia temetésére. Özv. Königné, a szerencsétlen anya a temetési szertartás alatt rosszul lett s ezek a nagyfájdalmak annyira megviselték, hogy ő is aligha nem áldozata lesz a szomorú drámának.

A Temetés.

Három óra tájban felhangzott a gyászkar, megrendítő gyászszó, melynek elhangzása után Kecskeméti Ármán dr. főrabbi lépett a ravatal elé s félórás gyászbeszédet mondott. A gyászbeszéd minden szava a lelkekbe, szivekbe markolt s nem maradt szem, melybe könnyek ne gyűltek volna, midőn azt mondta a főrabbi, hogy itt nem két halottat temetnek, hanem ötöt. A zokogás elemi erővel tört elő a keblekből, mert bizony öt halottja van ennek a véres tragédiának: az Iritz házaspár és a 3 árva. A főrabbi szívetindító beszéde után a koporsókat gyászokocsira tették s megindult a szomorú menet, élén két gyászokocsival a temetőbe.

Újabb részletek a családi drámáról.

A véres tragédiával kapcsolatos vizsgálat újabb és újabb részleteit fedi fel a rémes esetnek. Ezek az újabb részletek mindinkább szörnyűségebbnek tűntetik fel ezt a borzalmas rémdrámát, melynek indító okai immár kétségtelenek s ezek az anyagi és a testi romlás. Az anyagi tönk és a gyógyithatlan betegség kergette hatálba Iritzékét.

A borzalmas éj.

A véres tragédia újabb részleteiként azt is beszélük s pedig eléggé megbízható helyről, hogy az egyik méregpohár tartalma ki volt döntve s hogy Iritzné felhajtotta ugyan a mérget, de Iritz Izsóban feltámadt az életösztön s feldöntötte a poharat. Felesége, ki nagyon szerette férjét, látva, hogy a közös elhatározás a férj részéről meg-hiusulna, párnája alól revolvert

vett elő s agyonlőtte férjét, aztán önmagát.

Bucusu a gyermekektől.

A szerencsétlen véget ért házaspár, mielőtt borzalmas tettüket elkövették volna, utolsó bucsút vették gyermekeiktől. A szobalány beszéli, hogy mindkét gyermeket görcsösen átkarolták, csókoltatták, szinte feltűnő módon, sőt a boldogtalan anya még egyszer visszajött a vendégszobából s a már alvó Boriska homlokára rálehelte az utolsó édes anyacsókot...

Iritzék már hetekkel ezelőtt készülődtek a halálra.

Habár Iritzéken nem lehetett észrevenni semmit, mégis bizonyos jelekből meg lehetett állapítani, hogy a szerencsétlen házaspár már hetekkel ezelőtt készülődött a halálra. Megbeszélték s elhatározták az öngyilkosságot. Szinte feltűnő volt, hogy négy héttel ezelőtt berontott a különben nyugodt természetű Iritz Izsó sógora lakásába s izgatoitan, magából kikelve kereste feleségét. Sok más, itt fel nem sorolható dolgok bizonyítanak emellett, hogy Iritzék tényleg már hetekkel ezelőtt elváltak készülve rettenetes szándékuk végrehajtására.

A két szerencsétlen ember most már pihen. Ha voltak küzdelmeik - elmúltak. Ha gyógyíthatatlan betegség kínozta őket, most már ott vannak, ahol nem fáj semmi. Békességes örök pihenésükben azonban mindig zavarni fogja három itthagított árva minduntalan felsíró jajszava.

Ismét ujoncemelés előtt állunk.

Huszonötezer katonával több kell.

A legjobban informált helyről arról értesülünk, hogy a közös hadügyminiszter már javaslatot tett a magyar és az osztrák kormánynak, hogy a közös hadsereg ujonclétszámát már az 1913. évben betervezett ujoncjavaslatokban 25000 emberrel emeljék fel.

A létszámemelés, melyet a magyar kormány köréből cáfolni igyekeztek, a hadügyminiszter kívánása szerint valószínűleg még a nyári szünet előtt a parlamentek elé kerül, még pedig olyan formában, hogy a legutóbbi ujoncjavaslat szokásos szövege egy szakaszszal bővül, amely az új véderőtörvényben megállapított közös hadseregbeli létszámnak huszonötezerrel való emelését mondja ki.

A hadvezetőség hivatkozik arra, hogy a most lezajlott külpolitikai válság szükségessé teszi, hogy hadseregünk a jelenlagi felemelt (rendkívüli) békelétszámon maradjon. Ennek elérésére az egyik módszer az volna, hogy a fegyvergyakorlatra köteleseket tartalékosokat és póttartalékosokat turnusonként behívják, amint ez báró Fejérváry óta gyakorlatban van. A másik mód az volna, hogy 1912. október havában tíz heti kiképzésre behívott póttartalékosokat további szolgálatra bentartsák, a harmadik pedig az, hogy az 1910-ben behívott, vagyis harmadik évüket szolgáló legénységet továbbra is visszatartsák, vagyis az új véderőtörvény

átmeneti intézkedését visszavonják. Mind e három módszer csak ideiglenes lehet, alkotmányjogi és költségvetési okokból állandóan nem alkalmazható, szükséges tehát, hogy a létszámot törvényes uton emeljék, ne pedig állandóan burkolt létszámemeléssel dolgozzanak. Ebben az évben azonban mégis ilyen rendkívüli intézkedéshez folyamodnak, hogy a magasabb létszámot fentartsák.

Az osztrák nemcsak pénzünket szedi el adóban, de újabb véradózatot követel és hogy ez sikerült is, arra biztosíték mungóék gerinctelensége.

A háboru végörái.

Szöbéli megállapodás.
- Végleges elintézés.
- Bomlik a szövetség.
- Összeverekedtek a montenegróiak és a szerbek. - Hadikárpótlást követel Montenegró.

Egyelőre csak Bulgária és Törökország között jött létre a fegyverszünet, de nemsokára a többi hadviselő féllel, legalább is Szerbiával és Görögországgal is meglesz a fegyverszünet. Bulgáriának sürgősen érdeke békét kötni, mert a veszedelem fenyegeti, hogy háboruba keveredik eddigi szövetségeseivel. Most már tárgytalan lett Cambon londoni francia nagykövetség az a javaslata, hogy a nagyhatalmak rendezzenek flottatüntetését Konstantinápoly előtt, így adván tudtára Bulgáriának, hogy nem tűrik az előnyomulást Konstantinápoly ellen. Miután a fegyverszünet megkötése közvetlenül küszöbön áll, a londoni nagykövetségi reünio ezt a javaslatot nem is fogja tárgyalni.

Szöbéli megállapodás.

A bolgár távirati iroda azzal a hírrel szemben, a mely szerint Bulgária és Törökország között fegyverszünet jött létre, fölhatalmazás alapján megállapítja, hogy nem aláírt fegyverszünetről van szó, hanem egyszerűen a fegyverek pihentetéséről, a melyre vonatkozóan szöbéli megállapodást kötöttek a szemben álló felek néhány napi érvénnyel, hogy mind a két félnek módja legyen a holttesteket eltemetni. Ma tin értesülése szerint a párisi angol nagykövet dróttalan táviratot kapott, a mely megerősíti azt a hírt, hogy a csatáldzsal vonalon a fegyverszünetet megkötötték.

Végleges elintézés.

Diplomáciai körökből jelentik, hogy a Miklós királlyal való konfliktust a legközelebbi napokban véglegesen el fogják intézni. Ez idő szerint a nagyhatalmak között tárgyalás folyik Montenegró ki-elégítésének módjáról. Montenegró nem Skutariért való kárpótlásul kapna kölcsönt, hanem Montenegró jólétének fokozása végett.

Bomlik a szövetség.

A kormány párti lapok jelentik, hogy a szerb kormány követeli a szerb-bolgár szövetségi szerződés

revízióját. Ezt a szerződést egyszer már megváltoztatták és pedig Bulgária kívánására és az ő érdekében. A lapok azt írják, hogy a szövetség fönmaradásának érdekében, hogy megzavart egyensúlyt a szövetségi szerződés revíziója által helyreállítsák, mert a balkáni szövetséget csak így biztosíthatják.

Összeverekedtek a montenegróiak és a szerbek.

A Skutari előtt álló montenegrói és szerb zászlóaljok parancsnokai között tegnapi heves szóváltás támadt. Egyszerre a csapatok tisztjeik mellett sikra szállottak és egymást megtámadták. A verekedés utóbb valóságos szuronyos harccá fajult, amelyben mind a két részen sokan elesetek és megsebesültek.

Hadikárpótlást követel Montenegró.

Cetinjéből jelentik, hogy Montenegró a maga számára közvetlen hadikárpótlást követel a portától. Azt kívánja továbbá, hogy átengedjék neki a Skutarit domináló Tarabost és a Bojana-völgyének jelentékeny részét. Ezzel szemben megígéri, hogy a Tarabost nem fogja megerősíteni, arról azonban, hogy a már meglévő erődítésekkel mi történjék, semmit sem szól.

„Hazaáruló“: nem meggyalázás

Egy bírói végzésből.

Szegenbélyeget átöltött politikai közéletünkre egy bírói végzés: bírói okirat állagítja meg, hogy nálunk a hazaáruló kifejezés nem becstelenít meg senkit. Odáig jutottunk, hogy a hazaárulás vádját elkopott értéktelenné lett, nyilvánvalóan a sok használatból.

Ismeretes az a sajtó pör, amelyet Justh Gyula indított dr. Pályi Ede a „Budapesti Napló“ főszerkesztője ellen. Még Khuen Héderváry-kormány idején jelent meg a „Budapesti Napló“ban az a támadó cikk, a mely Justh Gyulát hazaárulónak nevezte és azzal vádolta meg, hogy Justh Gyula tudtával gróf Baithyány Tivadar Auffenberg Móric közös hadügyminiszternek több katonát ajánlott fel arra az esetre, ha felülről megbuktatják a munkapárti kormányt és a választójog reformjának kabinetjét nevezik ki.

A vizsgálat során Pályi Ede a valódiság bizonyításának elrendelését kéri és e célból több tanut is Auffenberg volt hadügyminiszter, gróf Khuen-Héderváry volt miniszterelnök és Bardolf vezérkari ezredesnek a trónörökös főhadsegédének beidézését indítványozta. A vádtanács elutasította a valódiság bizonyítására vonatkozó kérelmet és pedig a következő, klasszikus megokolással:

A valódiság bizonyításának a vádtanács nem adott helyet, mert a terhelt olyan tényt akart bizonyítani, amely közfelfogás szerint a panaszosra nézve nem meggyalázó és ellene a bünvádi eljárásra sem szolgáltat okot. Nálunk a politikai ellenvéleményenl evőkkel szemben általában használjuk ugyanis a hazaáruló kifejezést, a nélkül, hogy az illetőt, akivel szemben használják, a közmegevetésnek tennék ki.

Ezen az alapon a budapesti bün-

tes törvényszék vádtanácsa elutasította a tanukihallgatásokra vonatkozó indítványt is. Justh Gyula már vádiratot adott be Pályi Ede ellen, aki a vádirat ellen kifogásokkal élt. A vádtanács 21-én fogja tárgyalni a kifogásokat.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Április 18. Péntek Róm. kah Gyula p. Gör. kath. Márczius 29 Czirill vt. Nap kél 5 óra 22 perokor nyugszik 6 óra 41 perokor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Hűvös idő várható, még sok helyütt csapadékkal. Sürgönyprognózis: Hűvös, sok helyütt csapadék. Déli hőmérséklet: 8.6 Celsius.

- A megyei tiszti nyugdíj választmány ülése. Csanádvármegye tiszti nyugdíj választmánya ma délelőtt Hervay István alispán elnöklete alatt ülést tartott, melyen néhai Vendel János megyei főorvos özvegyének kérelmét tárgyalták, melyben nyugdíja felemelését kéri, azon az alapon, hogy az új nyugdíjtörvény az áltami tisztviselők özvegyeire kedvezőbb. A kérelmet nem teljesítették, mert a törvényhatósági tisztviselőkre nézve az új nyugdíjtörvény nem terjeszkedik ki s a megyei tiszti nyugdíjintézet amugy is deficittel küzd s csak jelentékeny államsegéllyel bírja eddigi kiadásait fedezni. A nyugdíjválasztmány egyébként felvette a megyei tiszti nyugdíj kötelekébe Pesti Mihály irodatisztet 1913. január 1-étől kezdődőleg és Ludányi János irnokot 1913. január elsejétől kezdődőleg.

- Elutasított felebbezés. Pár héttel ezelőtt részletesen foglalkoztunk Bóna Pál rendőrkapitány egyik dolgával, midőn egy úgyn megtagadta a köteles engedelmességet felebbezőjével: Galambos Ignác dr. polgármesterrel szemben. Ugyanekkor megirtuk azt is, hogy a polgármester fegyelmi vizsgálatot rendelt el a köteles engedelmességet megtagadó Bóna Pál rendőrkapitány ellen. A polgármester által elrendelt fegyelmi vizsgálat ellen Bóna Pál rendőrkapitány a vármegye alispánjához felebbezett. A vármegye alispánja azonban elutasította Bóna felebbezését. Ez a körülmény azt igazolja, hogy a vármegyén már tisztában vannak a rendőrkapitányi hivatal dolgaival és ott is megelégtettek a rendőrség baklövéséit, Helyesen van ez így, mert ha a rendőrhatalóság tulajpátsai fölött örökösön szemet hunyna a vármegye, ez a legnagyobb önkénynek lenne megteremtőjévé.

- A színügy pártoló egyesület ülése. A színügy pártoló egyesület ma délelőtt Meskó Sándor dr. elnöklésével ülést tartott. Látszólag nem fontos dologról volt szó. A rozoga színház kijavításáról. Ez pedig jó távol esik a kulturált szolgáló színművészet körétől. Az köztudomású dolog, hogy a színház egyik-másik fagerendája régen elkorhadt. Ujjakkal kellett volna régen pótolni. Nem egyszer hívtuk fel rá a színügy pártoló egyesület figyelmét, de beadványt intézett ez ügyben a színügy pártoló egyesülethez két évvel ezelőtt maga Nádasy szinigazgató is. Nem sokat ért sem a mi gyakori felszólalá-

sunk, sem Nádasy színgazgató beadványa. A színház gerendái akkor még olcsó szerrel kijavíthatók lettek volna, azonban a színgyártó egyesület mit sem tett, így a gerendák tovább korhadtak ugyanígy, hogy azok most már csak kétszeres összeggel hozhatók jó állapotba. Ma aztán a színgyártó egyesület elhatározta, hogy a rossz gerendákat kijavíttatja. Ennek a hanyagságnak azonban a levét a színházi direktor issza meg, kinek a szezon e hó 26-én kellett volna megnyitnia, de a renoválás miatt csak május hó 8-án nyithatja meg, mi tetemes anyagi kár a direktorra. Ehhez a kárhoz hozzá járul még az is, hogy pünkösd napján nem lehet a gyermeknap miatt a színtársulatnak játszani, mi szintén a direktor kára.

— Visszatartják az öreg katonákat. A hadügyminisztérium ma kiadott jelentése szerint a közös hadsereg létszámviszonyai meglehetősen rosszak. Emiatt az 1910-ben besorozott, tehát harmadik évüket szolgáló katonákat nem bocsáják időelőtti tartós szabadságra, sőt az esetleg már szabadságot kapottakra újra behívják.

— Csanád vármegye képviselő választói. Csanád vármegye törvényhatósági bizottságának központi választmánya ma délelőtti ülést tartott melyen a vármegye választó polgáraitól készített, új kiigazított névjegyzéket vizsgáltat felül s azt helyesnek állapították meg.

— Kövezik a Kálvária-utca. Megírjuk annak idején, hogy a vármegye törvényhatósági bizottsága jóváhagyta Makó város képviselőtestületének azt a határozatát, mellyel kimondotta a Kálvária-utca kövezését. A törvényhatóság határozata alapján mai ülésén kimondotta a városi tanács, hogy a Kálvária-utca kövezési munkálatait a jövő héten megkezdeti.

— Képesített fogműves mesterek. A miniszter elrendelte, hogy a fogművesek bizonyos vizsgát tartoznak letenni — s csak úgy folytathatják mesterségüket. Csanád megye területéről eddig két ilyen fogműves mester jelentkezett vizsgára akik le is tették sikerrel a vizsgát. Az egyik Farkas Péter makói, a másik Seres György mezőkövesdi hármas fogművesek, akik most már belügyminiszteri engedéllyel folytathatják mesterségüket.

— Legfinomabb, elszakíthatatlan, francia „Mimi“ férfi gummi-óvszer 1 tucat 2 korona 50 fillér, 2 tucat 4 korona 50 fillér, 3 tucat 6 korona. Porto 30 fillér.

„Hez“, Budapest, VIII. Losonczy-utca 13. Diszkrét szétküldés.
— Anyakönyvi hírek. Elhaltak. Joó Imre 1 hónapos, Bagi István 2 éves, Dén Julianna 72 éves, Vince István 88 éves, Gilice Benedek 71 éves, Bernát Etel 12 éves korában.

Szombaton este

TOMBOLA az „OTTHON“-ban.

Rendkívül értékes nyereménytárgyak lesznek kisorsolva!

Meggyilkolt aradi katona.

Merénylet a mikalakai korcsmában.

Tragikus végű merénylet történt tegnap Mikalakán. Egy félig ittas földműves ember csekély jelentőségű összeszólalkozásból eredő veszekedés közben oldalba szúrta egy társát, akin a bicska halálos sebet ejtett.

Alexa Juon 24 éves mikalakai földművesember a katonáéknál szolgál, most teljesíti tényleges katonai kötelezettségét a 33-ik gyalogezredben Aradon.

Tegnap Alexa elment Mikalakára Buresán Luka korcsmájába, hogy egyet-mást bevásároljon. — Alaxa a korcsmában találta néhány ismerősét, köztük Deheleán Juont, akikkel letelepedve az asztalhoz, iddoggálni, beszélgetni kezdett. Deheleán, aki már egy kissé ittas volt, beszélgetés közben eldicskedett, hogy az elmúlt éjjelt ismét átdorbézolta. Alexa félig tréfásan odaszólt neki:

— Vigyázz magadra, mert ha feleséged lesz, ez ugyan ellátja majd a bajodat, ha így dorbézolsz.

Deheleánt ez a tréfa megfédés dühbe hozta. Keményen rászólt Alexára, aki hasztalan csitította Deheleánt, az mindig jobban és jobban kezdett veszekedni s végül előrántotta a bicskáját s mielőtt még az asztal körül ülők megakadályozhatták volna, markolatig belédöfte a szerencsétlen Alexa Todor oldalába, aki hangos jajkiáltással összerogyott. A korcsmában ülők rémülten ugrottak fel a gyilkos merénylet láttára s Alexa segítségére siettek. A támadt zürzavarban Deheleán elfutott a korcsmából. A szerencsétlen, halálosan megsérült katonát a kórházba szállították, hol rövid idő múlva kiszivedett.

A mikalakai csendőrség a délután folyamán le is tartóztatta Deheleán Juont, aki beismerie tettét s ittas állapotával védekezett.

Minden független érzelmi ember, „Makói Független Ujság“ot olvas és követeli, ahol csak megfordul.

IRODALOM.

Az álomról. (Freud álomelmélete.) Varjas Sándor dr., az ismert fiatal tudós, Freud tanainak alapos ismerője, könyvet írt Az álomról címen, amely a Gömöri Jenő szerkesztésében megjelent Modern Könyvtárban most jelent meg. A híres bécsi professzornak, Freud Zsigmondnak, nagy hatást keltett lélektani kutatásai közül is kiemelkednek azok a vizsgálódásai, amelyeket az álomról írt. E könyv ezeknek a vizsgálódásoknak és nagy felfedezéseknek részletes ismertetője. Varjas dr. számos érdekesítő példával, álmagyarázattal illusztrálva ismerteti Freud tanításait. A könyv igen népszerű modorban van írva. Az álmokat, amelyeket Varjas dr. elemez, részben a saját gyakorlatából veszi, részben pedig Freud álmait elemzi. Ezáltal az egész könyv meggyőző hatást kelt, főleg azzal, hogy az álmok teljes megoldásait tartalmazza, míg Freud sehol sem hajja végre egész következetességgel az álomelemzések. Ennek oka az, hogy többnyire a

saját álmait elemzi meg. A könyv első része a tapasztalati matéria (részletes álomfejtés); a könyv másik része az álommunka lélektanát adja; világos belátást abba a nehéz kérdésbe: hogyan működik a lélek álomban. Az elméletet a szerző a kiindulásul használt példákban állítja össze, úgy, hogy elmélet és gyakorlat maradék nélkül összefüggnek. Befejezésül ismerteti a saját és Alfred Adler kritikáját a freudi álomteóriáról. A Modern Könyvtár új, tetszetős boríték címlappal ellátott értékes kötet ára 60 fillér. Az Athenaeum kiadása. Kapható minden könyvesboltban.

Karinthy Frigyes: Budapesti Emlék. Karinthy Frigyesnek, az ismert és népszerű humoristának és elbeszélőnek egy új, érdekes és vaskos könyve jelent meg most a Gömöri Jenő szerkesztette Modern Könyvtár egyik legújabb köteteként. A könyv értékeivel méltóan sorakozik az író eddigi, oly népszerűvé vált könyvei mellé. Karinthy Frigyes az új magyar irodalomban a legszerencsésebben egyesíti magában azokat az írói kvalitásokat, amelyek egy nagyközönséget, mint a magasabb irodalmi mértékkel mérő kritikát egyaránt kielégítik. Az író ez új könyvében, amelyét Budapesti Könyvének nevezhetünk, amely ennek az érdekes, ideges, furcsa összetételű városnak mutat tükröt, budapesti gyermekkori élményeit és emlékeit mondja el, az ő népszert, eredeti hangján, finom és mély szatírájával. Karinthy írói pályáján a „Budapesti Emlék“ igen nagy emlékeztetést és jelentőséget jelent. A könyv, amely a legérdekesebb és legpikánsabb irodalmi csomóként hat, három részre oszlik. A három rész címei: Budapesti Emlék, Meséskönyv, Képeskönyv. A könyv elé az írónak egy igen sikerült aróképe került. Karinthy könyve, amelyet Herceg Ferencnek ajánl, a Modern Könyvtár egyik legvaskosabb köteté és az Athenaeum kiadása. Ára 1 korona 20 fillér.

FIGYELEM!

50.000 pár cipő!
4 pár cipő csak K 9.

Több nagyobb gyár fizetésakadályá miatt megvagyok bizva nagymennyiségű cipőknek mélyen leszállított, gyártási áron aluli elárúsítására. Így tehát eladok bárkinek 2 pár úri és 2 pár női fekete vagy barna fűzőcipőt, a galosirozott, erősen szegezett bőrtalppal, elegáns, legújabb facon. Nagyság szám szerint. Mind a 4 pár csak K 9.— Szétküldés utánvételellett. S. LUSTIG'S Suh Export. Neu-Sandeez 44 N. Kicsérélhető, vagy a pénz vissza.

Nincs többé gyomorfájás

A szabadalmazott

Kakukfűkoserü

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbetegséget is. Erősít, éltet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számítalan halálátbizonyítja jószágát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona. Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Regény.

Egy világváros rejtelmei.

(74)

18. fejezet.

Az élő halott.

— Megérttem és megnyugszom az ítéletben, mondá Korbay doktor, a néhai dús gazdag gavallér alig hallhatóan.

— Van-e valami kívánsága? Kérdé az elnök Korbaytól.

— Nem kívánok semmit, megérdemlem a rám szabott büntetést, mert loptam mint a legközönségebb gonosztevő, megraboltam egy halottat, akinek vagyonára vigyáznom kellett volna. Vezessenek vissza a cellámba.

— Korbay hangja hangos zokogásba ment át nem tudott tovább beszélni, arca fehér volt mint a fal, szeméi lázban égtek és majdnem önkívületi állapotban rogyott le a vádlottak padjára.

A börtönőrök egy ideig szótlannul nézték Korbay szenvedéseit, majd amikor egy kicsit magához tért, felszóltatták, hogy kövesse őket a cellájába.

Korbay felállt, nem nézett se jobbra se balra, fejét mélyen lehajította, hogy ne lássa, kik vannak jelen a tárgyaláson, félt azoktól a kíváncsi tekintetektől, amelyek a terem minden részéből rá voltak irányítva. A közönség minden szemével nézte a híres orvost, aki majdnem a felismerhetlenségig megváltozott, a vizsgálati fogás nagyon megviselte. A még fiatal ember teljesen megöszült, az arca ráncos, sóvány volt, csak a szemében maradt még meg a régi tűz, ami valamikor nem egy szép aszszonyt tett rabjává.

A tárgyalóteremből kiérve hosszú folyosó vezetett ahhoz a cellához, ahová Korbayt osztották be. Korbay szinte gépiesen, majdnem akarat nélkül követte a szuronyos börtönőröket nem tudta mi történik körülötte, csak akkor kezdett öntudatra ébredni, amikor a kulcs megfordult a zárban és egyedül maradt a nedves, rideg szobában. A szoba egész butorzata egy a falra erősített asztalból, meg egy fából összetakolt ágyból állott, az ágyon két takaró meg egy szalmával töltött vánkos volt. Most még százszorta jobban érezte a bűnös nyomorúságát, amikor nagy vagyonára, kényelmes szép szobáira gondolt, milyen szívesen adta volna vissza most már annak a tisztereset, a nit a halott özv. Pétsynétől ellopott, csak hogy még egyszer visszatérhessen a becsületes emberek közé, csak hogy még egyszer olyan szabad lehetne, amilyen szabad volt, de hiába minden, késő a megbánás, a törvény rásütötte azt a bélyeget, amit a bűnösök méltán megérdemelnek, öt évet kell itt a penészes börtön falai között töltenie és ha majd öt év múlva kikerül, akkor se mehet többé tisztességes emberek közé, a bűnösök bélyegét nem bírja többé lemosni.

Korbayt a nap izgalmi nagyon megviselték, kimerülten dől le a kemény ágyra, és nemsokára mély álomba merült.

(Folyt. köv.)

Legújabb divatu, tiszta gyapju-
szövetekből készült elegáns ::

ERDŐS PÁL ÉS TÁRSA férfi- és fiu öltönyök és tavaszi double felöltők óriási választékban nagy ruhaáruházában Makón, Fő-tér, az iparbank palotájában. :: :: :: ::

Gyermekruhákban különleges nagy választék. Különböző munkásruhák, munkásköpenyek. Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

Értesítés!

ÚJ ÜZLET!

Értesítés!

HORVÁTH NÁNDOR

Disztemetést rendező intézete MAKÓ, Szegedi-u. (Glück-féle ház)

Gyászszertek alkalmával már saját érdekükben is forduljanak bizalommal a fenti új elsőrendű :: ::

Disztemetkezést rendező intézethez,

hol minden e szakmába vágó cikkek, u. m. érc-nickel, selyem vagy bársonnyal bevont fakoporsók, szemfüdelek, halotti ruhák. Továbbá saját készítésű feltűnő szép sirkoszoruk nagy választékban, a legolcsóbb árban szerezhetők be. Bármilyen rendű és rangu temetések rendezése helyben és vidéken, valamint hullaszállítások és ekszumálások a legjutányosabb árban, kegyeletteljes pontossággal es közöl ének.

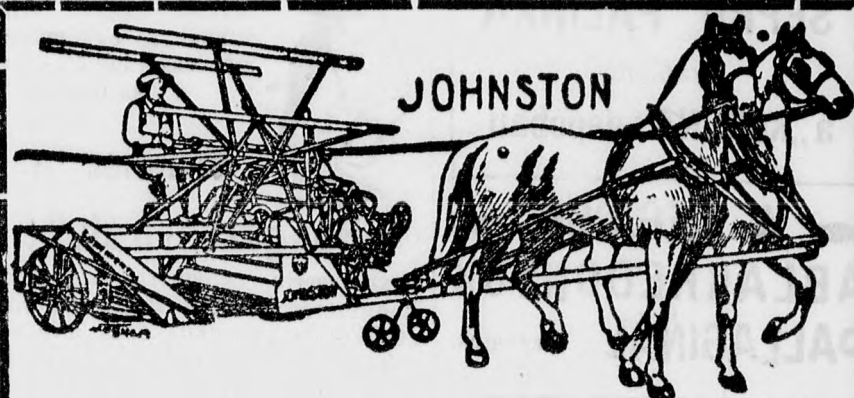
Elsőrendű felszerelési raktár 6 díszes gyászkocsival. Művirág koszorúk minden kivitelben 70 fillértől. Érc és élővirág-koszorúk minden kivitelben 3 koronától :: ::

kezdve óriási választékban kaphatók és megrendelhetők. Diszgyászkocsijaimért, valamint pompadisztravatozásért külön díjat nem számítok fel. Gyászházhoz a nagyérdemű gyászoló felek részére mindenkor rendelkezésükre állok. Kötségtetéseikkel díjtalanul szolgálak. A nagyérdemű gyászoló közönség b. pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Temetések felvétele éjjel Andrssy-u. 4. sz., (ev. ref. ó-templom mellett.)

HORVÁTH
az intézet

NÁNDOR
tulajdonos

Van szerencsém a t. gazdaközönséget értesíteni, hogy a Szent János téri házamhoz való beköltözés alkalmával :: ::

mezőgazdasági gépraktáramat és javító műhelyemet teljesdn megnagyobbítva rendeztem be.

Raktáromba már megérkeztek az 1913. évi modelu egyszerűsített és ezidőszerint leg kévekötő aratógépek a hozzá tartozó tökéletesebb :: autórudhordók-

kal, mely Makón és a környéken több mint 300 gázdánál működik, ugyszintén megérkeztek a kukorica ültetők. Ugy a ké- legújabb négyzetbe ültető vekötő, mint :: a kukorica ültető gépek teljesen felszerelve vannak raktáromon. ::

Bárki á tal megtekinthetők és f. évi március hó 1-től kezdve minden vasárnap d. e. 11-12-ig ARATÓGÉP TANFOLYAMOT tartok. Az érdeklődő gazda- még az, hogy az aratógépek ré- közönséget szivesen látom. Fontos szei nálam egész éven át kap- hatok. A legsürgösebb munkaidőben sem történhetik az aratásnál fenn- akadás. — Raktáron tartok kitűnő SISAL-féle kévekötő zsinógot, első- rendű GÉPOLAJÁT, BACHER-féle EKÉKET amerikai tükörcsél kor- mányyal, IMPERÁTOR műtrágya és magvető gépeket, saját találmá- nyu vessző utánzati vaspálcás boronákat, répa és szecsavágókat.

Mindenféle gépek javítását pontosan és jutányosan esz- közlöm Szives pártfogást kér

LIPTÁK BÉLA

Szent János-tér 02 gépraktár.

„MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG“

Csanádmegye legelterjedtebb politikai napilapja, könyvnyomdai müintézet, ujságkiadó vállalat

Telefon-szám 124. ≡ MAKÓ, DESSEWFY-TÉR 7. ≡ Telefon-szám 124.

MINDENMÉÜ KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT

ugymint: ügyvédi, közigazgatási és kereskedelmi nyom-
tatványokat, irodalmi műveket, folyóiratokat, körlevelet,
levélpapírt, számlát, levelezőlapot, névjegyét, lakodalmi és
báli meghívót, szóró czédulát, falragaszt stb. ≡

::: igen csinos kivitelben, a legolcsóbb árak mellett készít. :::

Magyar gyártmányú papiros=raktár.**A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG**

POLITIKAI NAPILAP

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Jó minőségű kóser
HUSVÉTI BOR,
Szilvórium, Törköly és
SEPRŐ PÁLINKA
kapható
a „KORONA“-depóban.

**A LEGJOBB
ABLAKREDŐNYÖK
PALLAGINÁL** kaphatók.

Massey Harris aratógépek
szerelése meg kezdődött. Ve-
vőknek naponta bemutatva
lesz Halász A üzletében Makó
o-o Fötér o-o

Ez a „MUKI“ művész,
Szájharmonika dobbal.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta ját-
szani. A dalokat a
művész harmonikán
játsszik, a valódi bőrrrel
ellátott dob pedig ki-
sérteftül szolgál. Ára
tokkal és egy mesés
ajándékkal együtt csak
4 korona

Wagner a
„Hangszer-irály“

országzerte elismert elsőrendű
hangszeráruházában Budapest, Jó-
zsef-körut 15. Fényképes árlegy-
zék ingyen. — Ovás: Figyeljünk
jól a pontos címre és a házszámra

Értesítés.

a husvéti önnepre kitünő
kóser borok és pálinkák
Iritz Sámuel özv. cégnél
kapható.

Szép elsőrendű zöld here-széna
és tehénnek való széna kisebb és nagyobb mennyiségben
kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

**TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉR-
KEZTEK!**

A LEGDIVATOSABB
hosszu és rövid női felöltők
(Raglánok) a legegyszerűbb-
től a legfinomabb kivitelig
óriási választékban !!
Mint üzletünk különlegessé-
gét ajánljuk nagy raktárunk-
kat tavaszi kosztümökben,
nemkülönbön pongyolák, kü-
lön blousok és aljakban fel-
!! !! sósoknyákban !! !!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok
Nagy választéku női fehérmű raktár.
Gyász kalapok, bluzok, pongyolák, kosztü-
mök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fötér
Otthon-kávéház mellett.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára
Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Losonczy-utca 13.

Reklámunk óriási eredménye.

Ujabb reklamációra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még
nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk :

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 darab)
1 darab üvegtegely francia arc- és közfinomító.
1 drb. francia szappan (bármely illatban),
1 üveg francia parfüm (bármely illatban),
1 üveg francia brillantin (bármely illatban),
1 könyv (60 lap) angol pouderpapír,
1 csomag dr. Heider-féle fogpor,
1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel),
1 csomag amerikai Shampooon hajmosópor,
1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz,
10 drb. szekrény és ruhaillatosító (francia Sachet-lap), összesen 19 drb.
2 korona 50 fillérért.

Szállítások naponta eszközöltetnek, utánvétel mellett. Négy koronán
aluli megrendeléseknél portómegtakarítás céljából célszerű a pénz előre be-
küldeni (lehet bélyegekben is) így a portó 50 fillér utánvételes szállításhoz
portó 84 fillér. Csomagolási költséget nem számítunk.

Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnket kívánságra ingyen
és bármintve küldjük.

ÉRTESÍTÉS! Saját termésű fehér és
siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű
TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és
erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz
szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**
Szegedi-utca.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szíves tudomá-
sára hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbá-
nyai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a
kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT,
amely kitünő minősége folytán számos tanárok és orvosok
által ajánlva van gyógygyezélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Serfőzde Részvény-Társaság főraktárosa.

500 HOLD JÓ FEKETE KÖTÖTT
TLAJFÖLD

IGEN OLCSÓ ÁRBAN

és kedvező feltételek-
kel hosszabb időre kiadó.

Értekezni lehet

IRITZ MIKSÁNÁL

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben

KEDVEZŐ ÁRBAN

!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!